

RAADSVOORSTEL

16R.00284

Indiener: college van burgemeester en wethouders

Datum: 24 mei 2016

Portefeuillehouder(s): Haring

Portefeuille(s): Financiën

Contactpersoon: P. Vonk

Tel.nr.: 0348-428501

E-mailadres: vonk.p@woerden.nl

16R.00284

Onderwerp: Juni overleg

De raad besluit:

1. In te stemmen met het in de begroting 2017-2020 opnemen van de volgende financiële mutaties :
  - o Mutaties uit de maart RIB;
  - o Onvermijdbare ontwikkelingen;
  - o Exogene ontwikkelingen;
  - o Investeringsoverzicht.
2. Met betrekking tot het beschreven nieuw beleid het college te verzoeken bij de begroting 2017-2020 voorstellen te doen;
3. In te stemmen met de zoekrichtingen en eenmalige onttrekkingen uit de reserves voor het meerjarig sluitend maken van de begroting 2017-2020;
4. In te stemmen met de reacties/uitwerking moties maart RIB;

Inleiding:

Met het juni overleg worden de kaders bepaald voor het opstellen van de meerjarenbegroting 2017-2020. De basis hiervoor ligt in de meerjarenbegroting 2016-2019 en de maart RIB, aangevuld met ontwikkelingen/aanpassingen, (vervangings-) investeringen en nieuw beleid.

De bevoegdheid van de raad komt voort uit de volgende wet- en/of regelgeving:

Artikel 186 van de Gemeentewet.

Beoogd effect:

Het geven van kaders en richting bij het opstellen van de meerjarenbegroting 2017-2020.

Argumenten:

Om de meerjarenbegroting te kunnen opstellen is het noodzakelijk kaders te hebben.

Kanttekeningen:

Begin 2017 vindt de evaluatie plaats van het onderhoud aan de openbare ruimte. Ook zal een beheerplan speelvelden worden opgesteld. Bij het juni overleg 2017 zal bekend zijn wat de meerjarige financiële effecten hiervan zijn en zullen wij bezien hoe wij om moeten gaan met structurele investeringen voor onderhoud in de begroting. Dit geldt ook voor de huisvesting van scholen (vervangingen). In de loop van 2016 wordt een meerjarenvervangingsoverzicht gemaakt voor de scholen. De gevolgen hiervan zullen worden meegenomen bij het juni overleg 2017.

Financiën:

De verschillende ontwikkelingen en (vervangings-) investeringen leiden tot de volgende resultaten. Het overzicht start – vanwege de herkenbaarheid – met het saldo maart RIB na 30's. De inventarisatie vanuit de maart RIB is voorts geactualiseerd en verder aangevuld. Onder het overzicht is per post een toelichting opgenomen.

Zoals u (zie ook bijlage) kunt zien is een aantal posten incidenteel van karakter (eenmalige uitgaven). Teneinde dit geen verstoring te laten zijn voor met meerjarenperspectief, wordt voorgesteld deze te onttrekken aan de reserves (eenmalige lasten dekkend door eenmalige baten, structurele lasten dekken door structurele baten).

SAMENVATTING ACTUEEL MEERJARENPROGNOSE 2017-2020				
Omschrijving	2017	2018	2019	2020
Saldo volgens mijb	275.000	-160.000	85.000	85.000
Kleine mutaties	-53.000	-53.000	-51.000	-51.000
Financiële vertaling Algemene Uitkering	8.000	383.000	336.000	336.000
I-NUP	-11.000	-11.000	-11.000	-11.000
Extra kosten VRU	-160.000	-160.000	-160.000	-160.000
Saldo maart RIB na 30's	59.000	-1.000	199.000	199.000
Correctie op maart RIB	16.000	-7.000	-15.000	-4.000
Totaal onvermijdbare ontwikkelingen	-1.350.360	-687.360	-587.360	-587.360
Totaal exogene ontwikkelingen	-475.000	-405.000	0	0
Saldo na onvermijdbare en exogene ontwikkelingen	-1.750.360	-1.100.360	-403.360	-392.360
Totaal kapitaallasten investeringen	0	-286.294	-388.311	-595.084
Generaal totaal	-1.750.360	-1.386.654	-791.671	-987.444
Incidentele lasten dekken via reserve*	1.098.000	405.000	0	0
Saldo na incidentele dekking reserve	-652.360	-981.654	-791.671	-987.444

* In het actueel meerjarenperspectief is een aantal posten met een *tje geduid. Het college is voornemens deze bedragen uit de reserves te dekken. Het betreffen incidentele uitgaven, die ook incidenteel gedekt kunnen worden, waardoor het patroon van het meerjarenperspectief niet wordt verstoord.

Deze tabel vertoont thans een meerjarig negatief saldo. In het proces naar de begroting zullen wij maatregelen voorstellen die leiden tot een reëel sluitende meerjarenbegroting 2017-2020. Wij denken daarbij aan de volgende zoekrichtingen:

- ✓ Jaarrekening 2015 kritisch op mogelijke structurele voordelige effecten screenen, inclusief de kostenplaatsen;
- ✓ Heroverweging systematiek sociaal domein;
- ✓ Onderzoeken technische aanpassingen;
- ✓ Nieuw beleid opvangen binnen programma (oud-voor-nieuw).

Uiteraard is de mei circulaire van het Rijk nog niet in dit overzicht verwerkt, immers deze moet nog worden uitgebracht. Te verwachten valt dat het ministerie van BZK deze in de eerste helft van juni 2016 zal publiceren. Wij zullen de resultaten van deze circulaire – indien deze tijdig wordt ontvangen – betrekken bij het juni overleg, cq. hieromtrent nader informeren.

Toelichting, bedragen > € 25.000

In de bijlage zijn de verschillende posten opgenomen. Hieronder worden de posten > de € 25.000 toegelicht.

Onvermijdbare ontwikkelingen

Er is een aantal posten waarvan de raming moet worden aangepast. Zo vallen de inkomsten op begraafplaatsrechten en grafrechten € 50.000 lager uit, moet de raming voor leerlingenvervoer met € 84.735 worden aangepast en vallen de kapitaallasten voor sport € 31.000 hoger uit. Daarnaast is er meer behoefte aan strategisch communicatie advies ad € 80.000. Tenslotte moeten de huurinkomsten voor gebouw Meurs en gebouw D voor 2017 en 2018 incidenteel worden afgeraamd (€ 140.000, respectievelijk € 100.000 voor 2017 en 2018). Verder wordt specifiek nog genoemd:

Het Nieuwe Werken

Bij het Programma van Eisen Stadhuis Woerden is vastgesteld dat bij het nieuwe stadhuis wordt uitgegaan van Het Nieuwe Werken. Dit betekent onder andere tijd- en plaatsongebonden werken, waardoor een ruimtebesparing ontstaat. Teneinde dit mogelijk te maken wordt via een separaat voorstel een budget gevraagd.

Organisatie ontwikkeling

Bij iedereen - raad, college en directie - leeft de wens om de organisatie verder te ontwikkelen. Bij deze ontwikkelingen maken we onderscheid in een aantal onderdelen. Er is behoefte om voor een aantal domeinen (bedrijfsvoering, informatievoorziening en sociaal) tijdelijk programmamanagers aan te trekken om de betreffende domeinen een kwaliteitsimpuls te geven. De programmamanager bedrijfsvoering zal invulling geven aan 'good governance' (een duidelijke sturing en beheersing van de organisatie en een transparante verantwoording en toezichthouding). Daarvoor willen wij de planning-en-controlcyclus helder en lean maken. Maar we vergeten andere onderdelen niet: ook de verbonden partijen en de toezeggingenlijst staan straks beter op de radar.

Daarbij gaan we aandacht besteden aan de business intelligence die onze ruwe cijfers kan omzetten in informatie waarmee wij kunnen sturen. Hierin speelt de programmanager informatievoorziening een rol. Deze heeft een belangrijke rol bij het sturen op verbetering van de informatieveiligheid en van de publieke (digitale) dienstverlening door beter benutten van bestaande informatie en bevorderen van zaakgericht werken.

De raad heeft in het integraal beleidsplan sociaal domein een stevige ambitie neergelegd. Integraal werken vanuit het inwonersperspectief en zorgen dat de uitgaven binnen de begroting blijven is de kern van de transformatieopgave. De programmamanager sociaal domein heeft tot taak te analyseren welke activiteiten nodig zijn om de transformatie te realiseren en daar op te sturen. Belangrijk onderdeel van het takenpakket van de programmamanager is om de verbinding te leggen tussen partijen (intern en extern) die elkaar niet van nature vinden en hen te verbinden aan de gezamenlijke opgave.

Voor de verbetering van de kwaliteit van onze organisatie als geheel en in de toekomst hebben we oog voor de ontwikkeling van de 'zachte' kant van onze organisatie, met projecten over de attitude van de gemeente tegenover de inwoner (Woerden zegt Ja, tenzij, Gebiedsgericht werken) en over de toekomst van onze organisatie (Organisatievisie 2020, Het Nieuwe Werken). Om dit soort cultuurveranderingen succesvol te kunnen doorvoeren, is het noodzakelijk om onze medewerkers mee te nemen. Voor deze projecten hebben we projectleiders nodig. Dat is een belangrijke voorwaarde om deze cultuurveranderingen ook daadwerkelijk door te voeren. De afgelopen jaren is de formatie van de organisatie aanzienlijk gereduceerd als gevolg van taakstellingen. Dit heeft ertoe geleid dat er sprake is van een aanzienlijke werkdruk binnen de organisatie. Dit geldt met name voor de teammanagers. De teammanagers geven invulling aan een cruciale spilfunctie binnen de organisatie. Zij geven leiding aan medewerkers, zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van de producten van hun team en zijn het eerste aanspreekpunt voor de wethouders van twee gemeenten. Door de taakstellingen hebben teammanagers minder medewerkers beschikbaar waaraan zij taken kunnen delegeren en zijn ze zelf (te) veel bezig met inhoudelijke taken. Het is van belang dat teammanagers meer ruimte krijgen om te sturen op belangrijke ontwikkelingen zoals Woerden zegt

Ja tenzij, Het Nieuwe Werken en de samenwerking met Oudewater maar ook op de ontwikkeling van medewerkers, verlaging van ziekteverzuim en bewustwording van integriteit. Het gevraagde structurele budget van 270K is nodig om de teammanagers beter in positie te brengen. Dit is een noodzakelijke voorwaarde voor de doorontwikkeling van de organisatie.

Onderhoud strand Cattenbroek

Zolang er geen ondernemer is gevonden, zal de gemeente het strand moeten beheren (terreinonderhoud, toezicht en handhaving). Voor 2017 wordt hiervoor een bedrag geraamd ad € 65.000.

Exogene ontwikkelingen

Omgevingswet

De nieuwe Omgevingswet is vastgesteld en moet worden ingevoerd. Hiertoe is een plan van aanpak opgesteld. Om de wet adequaat te kunnen implementeren is voor 2017 en 2018 incidenteel budget nodig (€ 475.000, respectievelijk € 405.000). Hiervoor wordt de nieuwe wet geïmplementeerd, de omgevingsvisie opgesteld, personeel opgeleid en de werkprocessen aangepast.

Opvang vluchtelingen, huisvesten statushouders, integratie van beide groepen en vestiging ISK
'Voor de opvang van vluchtelingen, huisvesten statushouders, integratie van beide groepen en ISK wordt voorshands een pm raming opgenomen. Bij het opstellen van de begroting kan post voor post worden gezien wat de doorwerking naar de meerjarenbegroting is, omdat in de ramingen deels rekening is gehouden met specifieke posten.

Nieuw beleid/taken en ontwikkelingen

De regel hieronder is op verzoek van Hans toegevoegd.

	2017	2018	2019	2020
Totaal nieuw beleid	-1.379.005	-1.157.355	-1.002.355	-1.002.355

Programma ontwikkeling Veengebied en Ruimtelijke Adaptatie

Het Programma Ontwikkeling Veengebied (POV) loopt al ongeveer 2 jaar. Doel is om een toekomstbestendige openbare ruimte en gebruik van het veengebied te realiseren. Daarnaast is er de exogene ontwikkeling Ruimtelijke Adaptatie (RA). Omdat het inhoudelijk veel raakvlakken heeft en ook overlap is het voorstel om het al bekende POV uit te breiden met RA tot POVRA

Ruimtelijke Adaptatie

De Tweede Kamer heeft in 2015 de Deltabeslissing Ruimtelijke Adaptatie aangenomen. Ruimtelijke adaptatie (RA) gaat over het voorkomen of beperken van de schade door overstroming, wateroverlast, droogte, hitte en ook bodemdaling. Nederland moet in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust zijn. Elke gemeente moet uiterlijk 2020 adaptief handelen. Dit betekent dat er een kwetsbaarheidsanalyse is gedaan, adaptatiestrategie is gekozen, beleid is opgesteld en dat het is ingebed in alle relevante processen van de gemeentelijke organisatie. Voor de uitvoering van deze werkzaamheden is momenteel geen dekking. Om hier in 2017 en 2018 mee aan de slag te kunnen is budget nodig.

Als de gemeente niets doet dan voldoet zij niet aan de deltabeslissing. Bovendien wordt het risico op schade en doden door extreme weersomstandigheden en overstroming steeds groter. Gemeente Woerden is lid van de Coalitie Regio Utrecht, een samenwerkingsverband tussen provincie Utrecht, de VRU, HDSR en een aantal omliggende gemeenten. Deze partijen trekken de komende jaren samen op om invulling te geven aan RA.

Programma Ontwikkeling Veengebied

Het POV loopt al ca. 2 jaar. Tot nu toe werd dit programma gefinancierd uit nieuwbouw- en reconstructieprojecten op de veenbodem en de rioolheffing. Omdat POV niet alleen over water en riolering gaat mag de gemeente vanaf 2017 de POV niet meer uit de rioolheffing financieren. Daarom is hiervoor in de plaats voor 2017 en 2018 dekking uit de algemene middelen nodig. De gemeente heeft behoefte aan beleid over hoe om te gaan met bodemdaling. Omdat bodemdaling als thema is toegevoegd aan ruimtelijke adaptatie is het voorstel om één beleidsplan te maken. De POV is al een adaptatiestrategie voor bodemdaling en is daarmee ook niet los te zien van RA. Als de gemeente besluit te stoppen met dit programma dan gaat de innovatiekracht en behaalde innovatiewinst verloren die op de langere termijn miljoenen euro's kan besparen. Voor een goede

inbedding in de gemeentelijke organisatie loopt het programma minimaal tot 2018.

Relatie met Omgevingsvisie en –plan

Het beleidsplan Ruimtelijke Adaptatie met de thema's overstroming, wateroverlast, droogte, hitte en bodemdaling wordt een puzzelstuk van het integrale Omgevingsplan. De kwetsbaarheid voor deze 'bedreigingen' kunnen wel randvoorwaardelijk zijn voor de op te stellen Omgevingsvisie. Voor een schematische weergave van de relatie en de onderliggende thema/disciplines verwijzen wij naar het formulier Exogene ontwikkeling Omgevingsvisie

POVRA bevat de kwetsbaarheidsscan voor de vijf 'bedreigingen' en het opstellen van breed gedragen beleid Ruimtelijke Adaptatie inclusief bodemdaling. De andere programmaonderdelen zijn het aanjagen van innovatie, kennis binnenhalen, netwerken en toepassen van kennis en innovatie in nieuwbouw- en reconstructieprojecten op de slappe bodem. Dit doen we door interne samenwerking tussen de verschillende vakdisciplines en het benutten en betrekken van ons inmiddels uitgebreide externe netwerk. Voor dit programma is voor 2017 en 2018 incidenteel budget nodig (€ 180.000, respectievelijk € 105.000).

Klimaat neutraal

Gemeente Woerden heeft tot doel om in 2030 klimaatneutraal te zijn (motie raad). CO2-uitstoot gemeente Woerden obv footprint 2014 bedraagt 300.000 ton, dus dit is een zeer ambitieus doel. Binnen het huidige duurzaamheidsbudget van € 200.000,- is alleen dekking voor een beperkte aansturing van het project en het stimuleren van bepaalde projecten. Voor 2017 en verder wordt € 100.000 budget gevraagd, met name voor het van de grond krijgen van initiatieven van ondernemers en particulieren. Dit is noodzakelijk voor het verkleinen van de CO2-footprint.

Depot Stadsmuseum

Er is besloten om de gemeentelijke kunstcollectie zoveel mogelijk te verkleinen, en het stadhuis te renoveren zonder dat het kunstdepot terugkeert. Voor 1 augustus 2016 moet het Stadsmuseum haar kunst uit het depot in het gemeentehuis hebben weggehaald. Voor die tijd moet ook de gemeentelijke kunstcollectie zijn overgedragen zodat de kunstwerken in één keer mee kunnen verhuizen naar een nieuw depot. Het zoeken en vinden van een depot is een opdracht aan het Stadsmuseum. Wij hebben het Stadsmuseum gevraagd met een aantal varianten, suggesties en oplossingen te komen. De kosten voor de huur van een depot worden geraamd op € 35.000.

Open data

De raad heeft een motie aangenomen om zoveel als mogelijk vrijelijk data met de inwoners, bedrijven, overheden en andere organisaties te delen, met inachtneming van de bescherming van persoonsgegevens en veiligheid; Doordat open data een relatie heeft met oa BIG Data en Smart Cities moet hier nieuw beleid voor ontwikkeld worden met al deze facetten daarin benoemd.

In de motie staat dat de informatie die de gemeente toch al ieder kwartaal aan het Centraal Bureau voor de Statistiek levert, alsmede het subsidieregister, te publiceren op een in te richten en makkelijk te vinden open data portal van de gemeente, zoveel mogelijk andere data daar ook te publiceren en de publicatie van de datasets op zo'n manier te doen dat gebruikers de data ----eenvoudig kunnen gebruiken.

De motie vereist een gedegen onderzoek en vervolgens moet het in een project ondergebracht worden om het te kunnen uitvoeren en vervolgens in de lijn uit te kunnen zetten.

Informatieveiligheid en privacy

Op 1 juli 2015 stelde het college het beleidsplan informatieveiligheid- en privacy vast. Bij het opzetten van dit plan is daarnaast zorgvuldig gekeken naar de aanbevelingen vanuit de DigiD audit, de ingevoerde meldplicht datalekken en de komende Europese privacyregelgeving. Ook in andere wetten - zoals de Wet Basisregistratie Personen – zijn verplichtingen opgenomen. Teneinde dit te kunnen realiseren is het nodig een vakspecialist aan te stellen en aanvullende software aan te schaffen. Daarnaast zal het team Informatiebeleid versterkt moeten worden ten behoeve van de organisatorische en administratieve werkzaamheden, die de meldplicht datalekken (m.i.v. 1 januari 2016) en de invoering van de Europese Privacy verordening (vastgesteld door het Europese Parlement op 14 april 2016, bindend voor de lidstaten vanaf medio 2018) met zich meebrengen en zal rekening moeten worden gehouden met externe advisering (audits, responsible disclosure, e.d.) en materialen (o.m. ter bevordering awareness). In totaal is voor bovenstaande structureel € 230.851 nodig. Dit wordt noodzakelijk geacht bij de uitvoering van het Beleidsplan Informatieveiligheid- en Privacy en het kunnen voldoen aan de wettelijke vereisten.

Beoogde effect is het organisatorisch en technisch waarborgen van de informatieveiligheid van data die de gemeente Woerden op wat voor manier dan ook passeren, in het bijzonder vertrouwelijke en gevoelige persoonsgegevens.

Project JOW!

Het project JOW! heeft het doel om jongeren in de leeftijd van 16 tot 27 jaar perspectief te bieden in de richting van vervolgonderwijs, (aangepast) betaald werk, of dagbesteding. Daarbij is het beleidsmatige uitgangspunt dat we er naar streven dat jongeren, indien mogelijk, een startkwalificatie behalen en dat inwoners zoveel mogelijk participeren in de samenleving. Als het enigszins kan, vindt participatie plaats door middel van betaald werk waarmee in het eigen levensonderhoud kan worden voorzien. Het project levert een bijdrage aan de inpassing van genoemde jongeren in de samenleving. Zij worden begeleid om mee te doen naar vermogen door onderwijs te volgen dat overeenkomt met hun mogelijkheden en zij worden begeleid naar een vorm van zinvolle dagbesteding, liefst betaald. Daarmee draagt het project bij aan een inclusieve samenleving en arbeidsmarkt, en wordt voorkomen dat jongeren tussen wal en schip terecht komen. Om een sluitende aanpak voor deze groep jongeren te bewerkstelligen is binnen het RBL een goede afstemming en samenwerking met RMC-medewerkers van belang. Daarnaast moet goede afstemming bestaan met de uitvoerders van het sociaal domein, de participatiewet en het UWV.

Het project JOW is als een pilot gestart met een looptijd van november 2015 – november 2016. In oktober 2016 wordt de bestuurders van de opdrachtgevers van het RBL gevraagd het te continueren RMC-functie en JOW! goed op elkaar aansluiten. Omdat het bij JOW! gaat om nieuwe taken van de gemeente is een afzonderlijk project gedefinieerd. Onder meer afhankelijk van landelijke ontwikkelingen (bv. besluitvorming over de uitbreiding van de doelgroep van RMC tot 27 jaar) kan het project JOW! op termijn opgaan in de reguliere taken van het RMC. Structureel wordt voor dit project € 34.000 geraamd.

Formatie uitbreiding Regionaal Bureau Leerplicht

De taken van het RBL komen voort uit de leerplicht- en RMC wetgeving en extra opdrachten die het RBL voor de deelnemende gemeenten uitvoert. De Leerplicht problematiek is over de jaren heen met 50% gestegen en de formatie die deze problematiek moet aanpakken is daar niet op aangepast. Deze stijging is goed nieuws want de oorzaak is de goede relatie tussen de scholen en leerplicht. Ook andere regio's hebben hiermee te maken. Er wordt steeds vaker een beroep gedaan op leerplicht door scholen voor leerlingen met wie het niet goed gaat. Conclusie is dat alleen de wettelijke taken en de convenantstaken uitgevoerd kunnen worden binnen deze formatie. De gehele formatie bevindt zich aan de onderkant van de bandbreedte en is voldoende voor een basisuitvoering van de leerplicht. Deze inzet is echter niet in lijn met de wens van de gemeenten en het team wat betreft de rol van het RBL in het onderwijs en binnen het sociaal domein. Daarnaast kunnen preventieve taken veelal niet worden uitgevoerd en staat de kwaliteit van de uitvoering onder druk. Deze druk wordt met name gevoeld in de functie van leerplichtambtenaar en bij de administratie. Extra formatie zou hier ingezet moeten worden. Als het RBL alle preventieve taken uitvoert zijn er 4 fte leerplichtambtenaren extra nodig en 1,57 fte administratie/applicatiebeheer. Het Indien het midden van de bandbreedte gekozen wordt, dan zijn er 2 fte meer leerplichtambtenaren nodig en 0,7 fte administratie/applicatiebeheer

De RMC problematiek is over de jaren heen met 46,5% gestegen en de formatie die deze problematiek moet aanpakken is daar niet op aangepast. Deze stijging is goed nieuw en wordt herkend door andere regio's. Er is een verzuimloket waardoor RBL direct ingeschakeld wordt. Vroeger pas als een leerling 6 maanden verzuimde. Alles is erop gericht een leerling zo lang mogelijk binnen school te houden. RBL wil alle vroegtijdig schoolverlaters benaderen. Elke jongere die thuis zit kost de gemeente € 10.000,-. Conclusie is dat alleen de wettelijke taken en een deel van de convenantstaken uitgevoerd kunnen worden binnen deze formatie. De formatie is ver onder de benodigde formatie: er is geen extra administratieve formatie voor RMC taken (inbegrepen bij leerplichtadministratie) en ruim 1 fte tekort aan consultant. Daarnaast zijn er te weinig uren RMC coördinatie om het RBL goed te kunnen positioneren in de regio Utrecht en het sociaal domein. Deze inzet is niet in lijn met de wens van de gemeenten om preventie van schooluitval goed uit te voeren en de groep Oud-VSV-ers te benaderen in verband met hun kwetsbare positie. Daarnaast kunnen preventieve taken veelal niet worden uitgevoerd en staat de kwaliteit van de uitvoering onder druk. Deze druk wordt met name gevoeld in de functie van onderwijsconsultant en administratie. Extra formatie (1fte consultant, 0,6 fte administratie en 0,08 fte meer coördinatie) zou hier ingezet moeten worden om de uitvoering goed vorm te kunnen geven. Hierbij is rekening gehouden met efficiency winst op het gebied van management/coördinatie. De inschatting is dat met ophoging van

twee uur per week er voldoende ontwikkelkracht aanwezig is in het RBL. Om het gewenste scenario te kunnen realiseren is structureel € 63.563 nodig.

Beleid schuldhulpverlening/verschuiving van tweedelijns zorg naar eerstelijns en nuldelijns zorg.
Het scheelt veel zorgen en stress als inwoners bewust en vaardig hun financiën beheren. De verwachting is dat dit op de langere termijn kosten bespaart in de tweedelijnszorg, namelijk op de inspanningen van Team Schuldhulpverlening. We zien dit nu al in de praktijk. De vrijwilligers van Welzijn Woerden - eerstelijnszorg - helpen in totaal 80 inwoners met het op orde krijgen van de financiën en het aanleren van financiële vaardigheden. De helft hiervan bereikten zij in een vroegtijdig stadium, zodat problematische schulden - en dure tweedelijnszorg - voorkomen kon worden. Om deze lijn door te zetten willen we extra investeren in preventie en eerstelijnszorg. Hierbij gaan de kosten voor de baat uit.

Het beleidsplan is in de periode 2013-2016 in co-creatie met raadsleden, inwoners, ketenpartners, vroegsignalerende partijen (o.a. kerken, scholen, werkgevers) en de uitvoering opgesteld. Zij hebben allen input gegeven die tot de totstandkoming van dit beleid heeft geleid. Het beleidsplan geeft tevens uitvoering aan vier beleidsuitgangspunten (transitie sociaal domein, zorg op maat, investeringsfonds en gebiedsgericht werken) zoals deze genoemd staan in het Beleidsakkoord onder "Sociaal en Verbindend". Voor dit onderdeel wordt structureel € 60.000 geraamd. Dit bedrag is bedoeld voor eventuele subsidieverhogingen van de ketenpartners.

Handboek inrichting openbare ruimte

De gemeente Woerden zet zich in om sturing te geven aan kwaliteitsverbetering en kwaliteitswaarborging van de openbare ruimte. In 2008 is daarom het beleidsdocument Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) met kwaliteitscatalogus (schouwgid gemeente Woerden) vastgesteld. Deze documenten vormen het kader voor de inrichting en het beheer en onderhoud van de openbare ruimte.

Naast IBOR is er behoefte aan instrumenten om het inrichten en het beheren van de openbare ruimte te professionaliseren. Eén van de instrumenten is het Handboek Inrichting Openbare Ruimte (hierna HIOR). In het HIOR staan duidelijke kaders met standaard inrichtingseisen voor (her)inrichting van bestaande openbare ruimte en nieuwe in- en uitbreidingsgebieden.

Voor alle teams binnen de fysieke leefomgeving (openbare ruimte en ruimtelijke ontwikkeling) geldt dat er een grote behoefte is aan dit instrument. Hiervoor wordt voor het jaar 2017 € 100.000 geraamd en voor 2018 € 50.000.

Beheerplan groenstructuur Singel

Dit jaar wordt door de gemeenteraad een nieuwe groenvisie op de Singelstructuur vastgesteld. Hierbij wordt alleen de keuze gemaakt welk uiterlijk de groenstructuur in de toekomst moet krijgen/hebben. De keuze is gemaakt op basis van een brede burgerparticipatie. Het is de bedoeling dat na dit besluit een beheerplan wordt opgesteld hoe het gestelde doel te bereiken. We beantwoorden in het beheerplan; wat moet er gebeuren, wanneer en welke kosten gaan daar mee gemoeid? Normaal gesproken zou een dergelijk plan in de reguliere beheerplannen worden meegenomen. Gezien de bijzondere locatie is er daarom voor gekozen dit apart in een beheerplan uit te werken. Voor het opstellen van dit plan is geen budgettaire ruimte, de budgetten worden namelijk ingezet voor uitvoering van onderhoudswerkzaamheden en niet voor beheerplan of beleidsvorming. Het beheerplan is noodzakelijk om in control te komen en blijven. Voor dit beheerplan wordt incidenteel € 60.000 geraamd.

Extra budget verkeersmaatregelen

De afgelopen jaren is er een ontwikkeling waarneembaar dat de burger mondiger wordt. Met het nieuwe beleid Woerden zegt Ja tenzij... wordt de burger hierin tegemoet gekomen. Het afgelopen jaar heeft dit al diverse malen geleid tot dynamische afsluitingen. Aangezien dit telkens een prijzige aangelegenheid is waar regulier geen budget voor is geraamd, levert de aanschaf van een dynamische afsluiting telkens weer een financiële discussie op. Het is daarom aan te bevelen hier structureel een bedrag voor op te nemen, zodat we slagvaardiger worden wanneer de burgers overeenstemming hebben bereikt over de plaatsing van een dynamische afsluiting.

Het nieuwe beleid Woerden zegt Ja, tenzij... vraagt ook meer daadkracht van de gemeente. Wanneer een burger met een klacht of opmerking komt waar we verkeerskundig gezien de burger gelijk moeten geven, moet het dus eigenlijk ook gewoon uitgevoerd kunnen worden. Hierbij kan gedacht worden aan de aanleg van een drempel, het plaatsen van een middengeleider of het aanbrengen van een wegversmalling. Verkeersveiligheidsmaatregelen kunnen zowel de veiligheid voor de fiets als voor de automobilist verhogen. Het huidige budget is ontoereikend om bijvoorbeeld één kruispuntplateau aan te brengen. Het voorstel is dan ook om het huidige budget op te hogen, zodat er gehoor gegeven kan worden aan de klachten van burgers wat vervolgens in een actie resulteert. Voor beide onderdelen samen wordt een bedrag geraamd ad € 120.000.

Opstellen mobiliteitsplan

Op dit moment wordt er gewerkt aan de Verkeersvisie 2030 van Woerden. De verkeersvisie 2030 is een document waarin op hoofdlijnen de ambities en doelstellingen van de gemeente Woerden op het gebied van verkeer zijn vastgelegd. Het mobiliteitsplan wordt een vertaling van de verkeersvisie naar een toekomstige verkeersstructuur, waarin een aantal varianten opgenomen zijn. Voor het opstellen van het mobiliteitsplan en de begeleiding van de participatie die hiermee gemoeid is, zal wederom wordt een bedrag geraamd van €100.000.

Optimalisatie kruispunten op ontsluitingswegen

Op dit moment wordt gewerkt aan het meerjarig onderhoudsprogramma van realisatie en beheer. Vanuit verkeer is er een aantal kruispunten op gebiedsontsluitingswegen (50 km/u wegen) waar verkeersveiligheidsproblemen ontstaan. Voor het uitvoeren van optimalisaties aan kruispunten is op dit moment geen budget geraamd. Om de verkeersveiligheid op het hoofdontsluitingsnet van Woerden te waarborgen wordt een structureel bedrag geraamd ad € 30.000.

Klimaatneutraal stadhuis

Op 5 november 2015 heeft de raad akkoord gegeven op de renovatie van het stadhuis conform Programma van Eisen d.d. 18-5-2015. Conform dit Programma van Eisen is de duurzaamheidsambitie vertaald in een A+ label, een ambitie welke maximaal haalbaar is binnen het taakstellend huisvestings exploitatiebudget van €1.285.000,- (prijsspeil 2015). Parallel aan de besluitvorming om het stadhuis te renoveren heeft de raad een motie aangenomen en heeft daarmee het college verzocht om een scenario uit te werken waar het stadhuis een (bijna) klimaatneutrale exploitatie kent. Dit sluit aan bij de vastgestelde ambitie van de gemeente om in 2030 een klimaatneutrale gemeente te zijn. De geraamde investering voor de bijna klimaatneutrale exploitatie is €1.300.000,- wat resulteert in een jaarlast van €100.000

City marketing en toerisme

In 2014 is bij de begrotingbehandeling besloten om vanaf 2015 meer budget op te nemen voor citymarketing, maar deze vervolgens 3 jaar met € 25.000 af te bouwen. Het is nu duidelijk dat deze afbouw het einde zou betekenen van Woerden Marketing en hetgeen in de afgelopen jaren is opgebouwd. Voorgesteld wordt de budgetten voor citymarketing en TIP samen te voegen en te verhogen met € 57.000 in 2017 en met € 82.000 voor 2018 en verder.

Social media

Door de opkomst van social media verandert het verwachtingspatroon van een toenemend gedeelte van onze inwoners over de communicatie met de gemeente. Er worden zodoende toegangskanalen toegevoegd en daar is een investering voor nodig. Vooral om dat de gemeentelijke accounts voortdurend moeten worden getrackt op activiteit en er direct en gepast moet worden gereageerd. Daar is software en capaciteit voor nodig die wij op dit moment niet in huis hebben.

Inrichting nieuwe raadszaal

Ten behoeve van de inrichting van het nieuwe stadhuis wordt door de griffie een investering geraamd ad € 180.000. Dit leidt tot een kapitaallast ad € 16.042. Daarnaast is jaarlijks een bedrag ad € 7.350 nodig voor hosting abonnement videoverslaglegging. Totaal komt de jaarlast hiermee op € 23.350. Door middel van een raadsvoorstel wordt dit separaat aan de raad voorgelegd.

Uitvoering:

Na besluitvorming van de raad zal het college starten met het opstellen van de meerjarenbegroting 2017-2020.

Communicatie:

--

Samenhang met eerdere besluitvorming:

Raads informatiebrief maart (maart RIB)

Bijlagen:

- ✓ Totaal overzicht meerjarenperspectief 2017-2020;
- ✓ Investeringsoverzicht;
- ✓ Uitwerking moties maart RIB.

De indiener: college van burgemeester en wethouders

De secretaris

De burgemeester

drs. M.H.J. van Kruisbergen
MBA

V.J.H. Molkenboer

ACTUEEL MEERJAREN-PERSPECTIEF TBV JUNI OVERLEG							
Omschrijving	2017	2018	2019	2020	Progr.	Pfh.	Directeur
Maart RIB							
Saldo volgens mjb	275.000	-160.000	85.000	85.000			
Kleine mutaties	-53.000	-53.000	-51.000	-51.000			
Bij:							
Financiële vertaling Algemene Uitkering	8.000	383.000	336.000	336.000			
Af:							
Onvermijdbare ontwikkelingen (30's)							
I-NUP	-11.000	-11.000	-11.000	-11.000			
Extra kosten VRU	-160.000	-160.000	-160.000	-160.000			
Subtotaal na 30's	59.000	-1.000	199.000	199.000			
Correcties op maart- RIB:							
VRU (conform VRU- begroting)	16.000	-7.000	-15.000	-4.000	1	Molkenboer	Heuvel
Totaal correcties op maart RIB	16.000	-7.000	-15.000	-4.000			
Onvermijdbare ontwikkelingen:							
Begraven	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000	2	Haring	Griessler
Dynamische zakpaal s-Gravensloot	-9.075	-9.075	-9.075	-9.075	2	Stolk	Griessler
Licenties 4 handhelds toezicht en handhaving	-9.550	-9.550	-9.550	-9.550	1	Weger	Griessler
Leerlingenvervoer (raming te laag)	-84.735	-84.735	-84.735	-84.735	5	Haring	Heuvel
Inhuur marktmeester	-11.000	-11.000	-11.000	-11.000	2	Haring	Griessler
Veiligheidsmaatregelen koeiemart	-16.000	-16.000	-16.000	-16.000	2	Stolk	Griessler
Kredietoverschrijding Sport (kapitaallasten)	-31.000	-31.000	-31.000	-31.000	5	Stolk	Heuvel
Formatie algemeen (strategisch communicatie advies)	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000	1	Molkenboer	Griessler
Hondenpoepbeleid kost structureel meer	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000	2	Weger	Griessler
Accountantskosten	-7.000	-7.000	-7.000	-7.000	1	Haring	Griessler
Deelname platform middelgrote gemeente	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	1	Molkenboer	Griessler
Huurinkomsten gebouw Meurs en gebouW D	-140.000	-100.000	pm	pm	1	Molkenboer	Karssenberg
Het Nieuwe Werken	pm	pm	pm	pm	1	Molkenboer	Karssenberg
Organisatieontwikkeling*	-828.000	-270.000	-270.000	-270.000	1	Molkenboer	Kruijsbergen
Cattenbroek onderhoud strand*	-65.000	0	0	0	6	Stolk	Karssenberg
Totaal onvermijdbare ontwikkelingen	-1.350.360	-687.360	-587.360	-587.360			
Exogene ontwikkelingen:							
Omgevingswet*	-475.000	-405.000	0	0	6	Schreurs	Karssenberg
Opvang vluchtelingen, huisvesting statushouders	pm	pm	pm	pm			
Totaal exogene ontwikkelingen	-475.000	-405.000	0	0			
Investerings							
Kapitaallasten investeringsoverzicht	0	-286.294	-388.311	-595.084			
Totaal kapitaallasten investeringen	0	-286.294	-388.311	-595.084			
Generaal totaal	-1.750.360	-1.386.654	-791.671	-987.444			
Incidentele lasten dekken via reserve*	1.098.000	405.000	0	0			
Saldo na incidentele dekking reserve	-652.360	-981.654	-791.671	-987.444			
Nieuw beleid:	2017	2018	2019	2020			
Programma ontwikkeling Veengebied+Ruimtelijke Adaptatie*	-180.000	-105.000	0	0	6	Schreurs/Wegener	Griessler
Klimaatneutraal in 2030 voor initiatieven ondernemers en burgers	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000	4	Weger	Karssenberg
Erfgoed	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	4	Weger	Karssenberg
Verlaging bijdrage ODRU (tbv erfgoed)	25.000	25.000	25.000	25.000	4	Weger	Karssenberg
Depot Stadsmuseum	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000	3	Haring	Karss/Heuvel
Aansluiting BOA's op C2000 portofoons politie	-7.500	-7.500	-7.500	-7.500	1	Weger/ Molkenboer	Griessler
Kwaliteitsmonitor (grip op basisregistraties/kwaliteit gegevensstroom)	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	1	Schreurs	Heuvel
Open data (motie, vrijelijk delen data met bewoners, bedrijven, etc.)*	-50.000	0	0	0	1	Schreurs	Heuvel
Informatieveiligheid- en privacy	-230.851	-230.851	-230.851	-230.851	1	Schreurs	Heuvel
Project JOW! (jongen perspectief bieden onderwijs)	-34.001	-34.001	-34.001	-34.001	5	Haring	Heuvel
Formatie uitbreiding Regionaal Bureau Leerplicht	-63.653	-63.653	-63.653	-63.653	5	Haring	Heuvel
Zwemvangnet (ieder kind kan zwemmen in groep 7)	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	5	Haring	Heuvel
Beleid schuldhulpverlening/verschuiving 2e lijns naar 1e lijns zorg	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000	5	Koster	Heuvel
Passende Jeugdhulp	pm	pm	pm	pm	5	Haring	Heuvel
Handboek inrichting Openbare ruimte (kaders inrichtingseisen)*	-100.000	-50.000	0	0	2	Weger	Griessler
Aanpassen centrumring n.a.v. evaluatie*	-15.000	0	0	0	2	Stolk	Griessler
Beheerplan groenstructuur Singel*	-60.000	0	0	0	2	Weger	Griessler
Extra budget aankoop en vervanging straatmeubilair (WZJT)	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	2	Weger	Griessler
Extra budget onderzoekskosten verkeer	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000	2	Stolk	Griessler
Extra budget verkeersmaatregelen	-120.000	-120.000	-120.000	-120.000	2	Stolk	Griessler
Opstellen mobiliteitsplan (vertaling verkeersvisie naar structuur)*	-100.000	0	0	0	2	Stolk	Griessler
Optimalisatie kruispunten op ontsluitingswegen	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000	2	Stolk	Griessler
Klimaatneutraal stadhuis	0	-100.000	-100.000	-100.000	1	Molkenboer	Karssenberg
Individueel Leerlingenonderzoek*	-20.000	0	0	0	5	Haring	Heuvel
City marketing en toerisme (extra)	-57.000	-82.000	-82.000	-82.000	4	Molkenboer/Stolk	Karssenberg
Social media	-56.000	-56.000	-56.000	-56.000	1	Molkenboer	Karssenberg
Inrichting nieuwe raadszaal	0	-23.350	-23.350	-23.350	1	Molkenboer	Karssenberg
Totaal nieuw beleid	-1.379.005	-1.157.355	-1.002.355	-1.002.355			

* In het actueel meerjarenperspectief is een aantal posten met een *tje geduid. Het college is voornemens deze bedragen uit de reserves te dekken. Het betreffen incidentele uitgaven, die ook incidenteel gedekt kunnen worden, waardoor het patroon van het meerjarenperspectief niet wordt verstoord.

SAMENVATTING ACTUEEL MEERJARENPROGNOSE 2017-2020				
Omschrijving	2017	2018	2019	2020
<i>Saldo volgens mijb</i>	275.000	-160.000	85.000	85.000
Kleine mutaties	-53.000	-53.000	-51.000	-51.000
Financiële vertaling Algemene Uitkering	8.000	383.000	336.000	336.000
I-NUP	-11.000	-11.000	-11.000	-11.000
Extra kosten VRU	-160.000	-160.000	-160.000	-160.000
<i>Saldo maart RIB na 30's</i>	<i>59.000</i>	<i>-1.000</i>	<i>199.000</i>	<i>199.000</i>
Correctie op maart RIB	16.000	-7.000	-15.000	-4.000
Totaal onvermijdbare ontwikkelingen	-1.350.360	-687.360	-587.360	-587.360
Totaal exogene ontwikkelingen	-475.000	-405.000	0	0
<i>Saldo na onvermijdbare en exogene ontwikkelingen</i>	<i>-1.750.360</i>	<i>-1.100.360</i>	<i>-403.360</i>	<i>-392.360</i>
Totaal kapitaallasten investeringen	0	-286.294	-388.311	-595.084
Generaal totaal	-1.750.360	-1.386.654	-791.671	-987.444
Incidentele lasten dekken via reserve*	1.098.000	405.000	0	0
Saldo na incidentele dekking reserve	-652.360	-981.654	-791.671	-987.444

De incidentele lasten zijn geduid met een *

INVESTERINGSOVERZICHT (exclusief riolering en reiniging)										
Meerjaren ontwikkelingen 2017-2020 GEMEENTE WOERDEN										
Rente-percentage 3,75%										
	Jaar	Investering	Afschr	2017	2018	2019	2020	Progr	Pfh	Dir
OUDE:										
Scholenbouw Kamerik (annuitair)	2017	1.000.000	40		48.659	48.659	48.659	5	Haring	Heuvel
Organisatieverbetering openbare ruimte	2017			300.000	0	0		2	Weger	Griessler
Sportvelden vervangen en renovatie	2017	600.000	15		62.500	61.000	59.500	5	Stolk	Heuvel
Speelplaatsen en speelvelden	2017	160.000	10		22.000	21.400	20.800	2	Stolk	Griessler
Inhaalslag bomen	2017	250.000	20		21.875	21.406	20.938	2	Weger	Griessler
Vervanging parkeerapparaat parkeergarage	2017	100.000	10		13.750	13.375	13.000	2	Weger	Griessler
Parkeersysteem updaten	2017	40.000	10		5.500	5.350	5.200	2	Weger	Griessler
Inhaalslag beweegbare bruggen	2017	500.000	20		43.750	42.813	41.875	2	Weger	Griessler
Jaarlijks investeringsbedrag bruggen - steigers - tunnels	2017	800.000	25		62.000	60.800	59.600	2	Weger	Griessler
Inhaalslag achterstanden verharding	2017	4.250.000	20		371.875	363.906	355.938	2	Weger	Griessler
Jaarlijkse investering vervanging verhardingen	2017	2.824.500	25		218.899	214.662	210.425	2	Weger	Griessler
Vervanging PC's (60.000 euro naar 2017)	2017	60.000	3		22.250	21.500	20.750	1	Schreurs	Griessler
Vervanging wifi netwerk	2017	16.500	3		6.119	5.913	5.706	1	Schreurs	Griessler
Vervanging backup	2017	35.000	5		8.313	8.050	7.788	1	Schreurs	Griessler
Vervanging vaste telefonie	2017	54.000	6		11.025	10.688	10.350	1	Schreurs	Griessler
Office en SA	2017	229.000	4		65.838	63.691	61.544	1	Schreurs	Griessler
SUBTOTAAL OUD:		10.919.000		300.000	984.352	963.212	942.072			
NIEUW:										
Vergroten speellocatie de Keerkring	2017	300.000	25		23.250	22.800	22.350	5	Haring	Heuvel
Schoolgebouw de Jager (annuitair)	2017	1.625.000	40		79.072	79.072	79.072	5	Haring	Heuvel
Kunstgrasveld Sportlust (1/3)	2017	173.000	30		12.254	12.038	11.822	5	Stolk	Heuvel
Kunstgrasveld Sportlust (2/3)	2017	347.000	12		41.929	40.845	39.760	5	Stolk	Heuvel
Tractie (Hyundai)	2017	54.000	10		7.425	7.223	7.020	2	Weger	Griessler
Tractie (Fiat Doblo)	2017	28.000	7		5.050	4.900	4.750	2	Weger	Griessler
Tractie (Fiat Ducato -sport)	2017	55.000	10		7.563	7.356	7.150	2	Weger	Griessler
Pilot Kanis toepassen zettingsvrije constr (meerkosten)	2017	2.625.000	75		133.438	132.125	130.813	2	Weger	Griessler
Gevelrenovatie Fontein	2017	95.000	25		7.363	7.220	7.078	5	Haring	Heuvel
Vervanging brand- en inbraakalarmsystemen scholen	2017	100.000	10		4.866	4.866	4.866	5	Haring	Heuvel
SUBTOTAAL NIEUW		5.402.000		0	322.208	318.444	314.680			
Totaal Oud + Nieuw 2017		16.321.000		300.000	1.306.560	1.281.656	1.256.752			
OUDE:										
Organisatieverbetering openbare ruimte	2018				200.000	0	0	2	Weger	Griessler
Inhaalslag bomen	2018	250.000	20			21.875	21.406	2	Weger	Griessler
Inhaalslag beweegbare bruggen	2018	500.000	20			43.750	42.813	2	Weger	Griessler
Inhaalslag achterstanden verharding	2018	3.250.000	20			284.375	278.281	2	Weger	Griessler
Sportveldenbeh tranche 2018 (groot onderh VEP, Reflex, Ahtlo)	2018	600.000	15			62.500	61.000	5	Stolk	Heuvel
Extra geld sport en combinatiefunctionarissen	2018				48.000	48.000	48.000	5	Stolk	Heuvel
Scholenbouw Kamerik (annuitair)	2018	3.500.000	40			170.308	170.308	5	Haring	Heuvel
Vervanging vaste telefonie	2018	54.000	6			11.025	10.688	1	Schreurs	Griessler
Vervanging virtualisatie servers	2018	93.000	3			34.488	33.325	1	Schreurs	Griessler
Vervanging storage	2018	96.000	3			35.600	34.400	1	Schreurs	Griessler
SUBTOTAAL OUD		8.343.000			248.000	711.921	700.221			
NIEUW:										
Tractie (Fiat Strada)	2018	28.000	7			5.050	4.900	2	Weger	Griessler
Tractie (Fiat Strada)	2018	28.000	7			5.050	4.900	2	Weger	Griessler
Tractie (Fiat Doblo)	2018	28.000	7			5.050	4.900	2	Weger	Griessler
Tractie (Mitsubishi Canter Fuso)	2018	28.000	10			3.850	3.745	2	Weger	Griessler
Vervanging brand- en inbraakalarmsystemen scholen	2018	100.000	10			4.866	4.866	5	Haring	Heuvel
SUBTOTAAL NIEUW		212.000				23.866	23.311			
Totaal Oud + Nieuw 2018		8.555.000			248.000	735.787	723.532			
OUDE:										
Sportvelden vervangen en renovatie	2019	400.000	15				41.667	5	Stolk	Heuvel
Inhaalslag bomen	2019	250.000	20				21.875	2	Weger	Griessler
Inhaalslag beweegbare bruggen	2019	500.000	20				43.750	2	Weger	Griessler
Inhaalslag achterstanden verharding	2019	750.000	20				65.625	2	Weger	Griessler
Vervanging/verlenging beveiligingssoftware telewerken	2019	15.000	3				5.563	1	Schreurs	Griessler
Vervanging firewall	2019	10.000	5				2.375	1	Schreurs	Griessler
Vervanging/verlenging straalverbindingen	2019	21.000	5				4.988	1	Schreurs	Griessler
SUBTOTAAL OUD		1.946.000					185.842			
NIEUW:										
Tractie (aanhangsers 4 stuks)	2019	106.000	8				17.225	2	Weger	Griessler
Tractie (sirius strooiers 5 stuks)	2019	186.000	8				30.225	2	Weger	Griessler
Hogedrukreiniger aardgas	2019	12.000	10				1.650	2	Weger	Griessler
Fiat Ducato Bouwzaken	2019	30.000	10				4.125	2	Weger	Griessler
Vervanging brand- en inbraakalarmsystemen scholen	2019	100.000	10				4.866	5	Haring	Heuvel
SUBTOTAAL NIEUW		434.000					58.091			
Totaal Oud + Nieuw 2019		2.380.000					243.933			
NIEUW:										
Vernieuwing overige schoolgebouwen	2020	3.000.000	40					5	Haring	Heuvel
Tractie (Mitsubishi L200)	2020	45.000	10					2	Weger	Griessler
Tractie (2 wielige tractor Goldini)	2020	20.000	10					2	Weger	Griessler
Multiar Hako begravingen	2020	90.000	10					2	Weger	Griessler
Tractie (2 waterpompen)	2020	40.000	10					2	Weger	Griessler
Sportvelden vervangen en renovatie	2020	400.000	15					5	Stolk	Heuvel
Vervanging beschoeiingen	2020	1.000.000	25					2	Weger	Griessler
Landmeetkundige apparatuur	2020	35.000	5					2	Weger	Griessler
Switches	2020	105.000	5					1	Schreurs	Griessler
Vervanging WiFi netwerk	2020	16.500	3					1	Schreurs	Griessler
Vervanging brand- en inbraakalarmsystemen scholen	2020	100.000	10					5	Haring	Heuvel
SUBTOTAAL NIEUW		4.851.500					0			
Totaal Oud + Nieuw 2020		4.851.500					0			
Totaal nieuw benodigd lastenbedrag		32.107.500		300.000	1.554.560	2.017.443	2.224.216			
was zie 6.922.01.02/00.065				300.000	1.268.266	1.629.132	1.629.132			
extra benodigde lastenruimte tov meerjarenraming			nadeel	0	286.294	388.311	595.084			

Bijlage bij het juni overleg – uitwerking moties maar RIB 2016

Moties uit het voorjaarsoverleg

Hieronder een reactie op de moties uit het voorjaarsoverleg.

I Motie teruggave afvalstoffenheffing

Per motie is in het voorjaarsoverleg gevraagd is om bij de onderbouwing van de juni-brief rekening te houden met een extra teruggaaf aan de huishoudens zodat in 2018 de afvalstoffenheffing op het gewenste niveau is en het exploitatieresultaat passend is bij de staat van de voorziening. Deze extra teruggave kan worden verrekend in 2017 en/of 2018,

Reactie eenmalige teruggave van € 25,00 per huishouden in 2017

Voorgesteld wordt om in 2017 een eenmalige teruggave te doen van € 25,00 per huishouden. Voor de 22.000 huishoudens in Woerden samen betekent dit een eenmalige uitkering van € 550.000,-. Dit gebaar naar de inwoners is mogelijk, omdat er op dit moment een voorziening is opgebouwd die we grotendeels terug willen laten vloeien naar de inwoners.

II Motie zoekgebieden en aandachtsgebieden (aangepast)

Deel 1

1.1.a

Tekst motie

Toerisme en recreatie: het in evenwicht brengen van de kosten en opbrengsten van toerisme en recreatie, met in begrip van de inspanningen op het gebied van city-marketing zoals weergegeven in de visie op toerisme en recreatie die het college aan de raad heeft doen toekomen.

Reactie college

Opbrengsten

Het bezoekersaantal aan Woerden is sinds de inzet van Woerden Marketing gestegen (2014: 6,9%; 2015: 3%). Ook de omzet is gestegen (2014: 11,1%; 2015: 7%) alsmede de naamsbekendheid van Woerden.

De inzet van 1 euro aan marketingmiddelen leidt tot 3,5 euro opbrengst.

TIP vrijwilligers leveren jaarlijks een voordeel van € 53.000.

Naast economische waarde is sprake van maatschappelijke waarde.

Kosten

Het runnen van de organisatie en het aansturen van de vrijwilligers en stagiaires vraagt de inzet van een onafhankelijke, professionele krachten. Personele kosten bedragen in 2016 € 90.400. De huisvesting en organisatiekosten € 16.500.

Er is in 2016 sprake van een werkbudget van € 25.000 voor Woerden Marketing en € 11.600 voor andere initiatiefnemers (Romeinen, Leo Gestel e.d.)

Het Toeristen Informatie Punt ontvangt € 26.252 voor huisvesting en organisatie.

Stakeholders

Woerden Marketing kent partners in promotie. Dit aantal groeit langzaam en de partners dragen momenteel € 6.700 bij.

Door de inzet van citymarketingmiddelen kan worden gesteld dat de elke euro leidt tot 3,5 euro baten.

Huidige budgetten van City Marketing en TIP zijn:

		2016	2017	2018	2019	
34066	Werkbudget citymarketing	96.590	71.590	46.590	46.590	
34631	Aanjaagbudget recreatie	11.822	11.822	11.822	11.822	
42194	Toeristen InformatiePunt	26.252	26.252	26.252	26.252	

1.1.b

Tekst motie

Parkeren: het inventariseren van de mogelijkheden om het parkeerbeleid anders vorm te geven (op welke wijze dan ook), en de gevolgen daarvan voor begroting (lasten en baten parkeren);

Reactie college

Onze interpretatie van de vraag van de raad: aan welke knoppen kunnen we draaien binnen het parkeerbeleid. Hieronder wordt toegelicht welke variabelen parkeerregulering kent.

Met parkeerregulering wordt geregeld wie wanneer en waar mag parkeren. Ervaring leert dat zonder parkeerregulering met name in binnensteden het autobezit hoger wordt, men eerder met de auto zal komen en de auto langdurig in het openbaar gebied parkeert. Dit houdt plekken van bezoekers bezet, die dan uitwijken naar schilgebieden of omliggende kernen. Zonder regulering op straat zal ook het exploiteren van een parkeergarage geen potentie hebben.

Reguleringsvormen zijn: Blauwe zone, vergunninghoudersgebied, betaald parkeren, en parkeren achter de slagboom (garage of terrein). Combinaties zijn mogelijk. In het overzicht hierna staan voor- en nadelen per type parkeerregulering.

Reguleringsstijden worden gekozen op basis van de perioden met de hoogste parkeerdruk - met name tijden met een groot bezoekersaandeel en/of een groot belanghebbendenaandeel. Dit is dus afhankelijk van de voorziening(en) in de nabije omgeving van de parkeerlocatie. Daarbij is de begrijpelijkheid voor de gebruiker een punt van aandacht: wanneer iedere dag van de week andere reguleringstijden gelden, is dat voor de gebruiker niet duidelijk.

Belanghebbenden (bewoners, werknemers, zorginstellingen, aannemers, mensen met een beperking etc.) krijgen vaak een bijzondere positie t.a.v. parkeerregulering: aan het uitgeven van parkeervergunning, parkeerontheffing (straat) of abonnement (garage) kunnen criteria worden verbonden waarmee kan worden gestuurd op gebruik en hoeveelheid parkeerplaatsen voor belanghebbenden.

Wanneer alleen belanghebbenden-parkeren is gereguleerd, is er voor reguliere parkeerders (bv. bezoekers) geen mogelijkheid meer om te parkeren. Daarom dient ook het bezoekersparkeren gereguleerd te worden en wordt vaak gekozen voor een combinatie van belanghebbenden-parkeren en betaald parkeren. Door betaald parkeren wordt het minder aantrekkelijk om met de auto naar de stad te komen en om een langdurige aaneengesloten periode te parkeren. Hierdoor wordt de doorstroming op de parkeerplaatsen hoger, waardoor meer mensen van dezelfde parkeerplaatsen gebruik kunnen maken.

Variabelen binnen het reguleringstype 'betaald parkeren' zijn maximale parkeerduur (→ meer doorstroming) en tariefstelling: tarief per zone en/of toenemend/afnemend per tijdsduur. Toelichting op het laatste: als je wilt stimuleren dat mensen langer blijven, kan een regressief tarief worden gehanteerd – elk volgend uur (of andere tijdseenheid) wordt goedkoper. Dit staat echter vaak haaks op de argumenten waarom betaald parkeren überhaupt wordt ingevoerd. Als je wilt stimuleren dat mensen het bezoek kort houden, kan het parkeren ieder volgend uur duurder gemaakt worden (progressief tarief).

NB: elke combinatie van vormen van parkeerregulering dient in een groter plan te passen (parkeerbeleid), omdat keuzes op detailniveau onderling tegenstrijdig kunnen zijn.

In Woerden is op het beleid op dit moment als volgt (zie kaartje):

- De reguleringstijden in parkeerzone A, B en D zijn ma t/m do van 9:00 uur tot 18:30 uur, vr van 9:00 tot 21:00 uur en za van 9:00 uur tot 18:00 uur. Parkeertarief is 2 euro per uur.

- De blauwe zone is ingesteld vanwege overlast door parkerende treinreizigers en heeft om die reden afwijkende reguleringstijden, namelijk ma t/m za van 8:00 uur tot 20:00 uur.

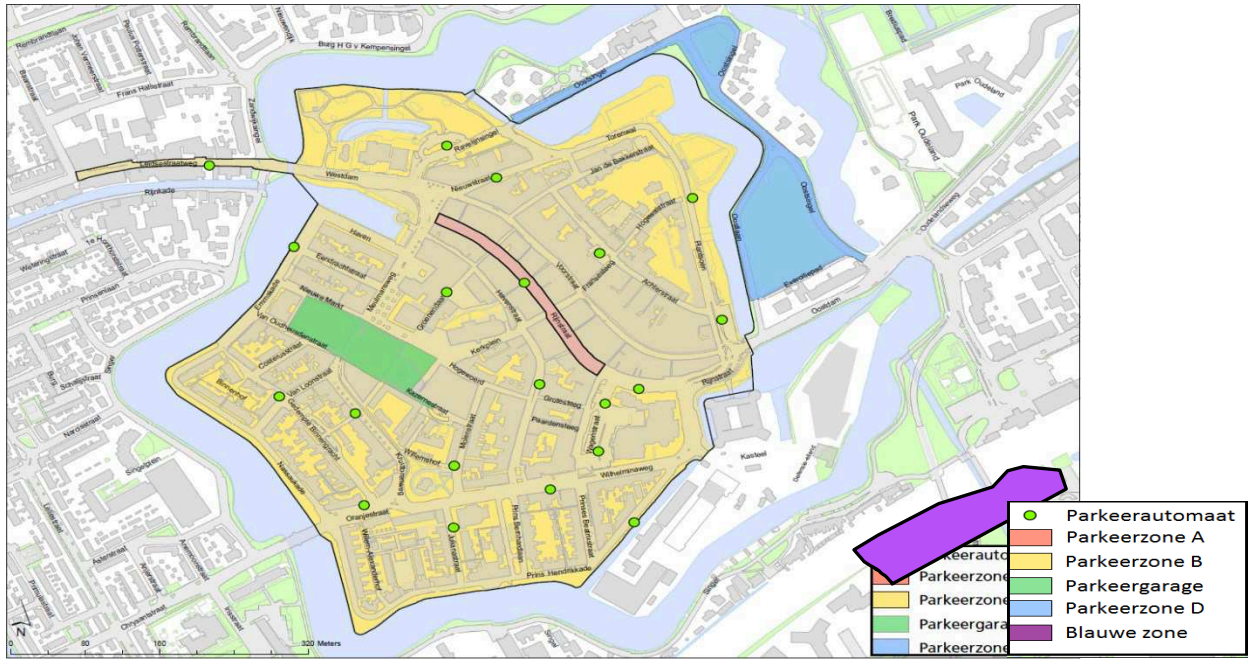
- Parkeerzone A (32 plaatsen) is een betaald parkeergebied.

- Parkeerzone B (810 plaatsen) is een betaald parkeergebied i.c.m. een vergunninghoudersgebied.

- Parkeerzone D (520 plaatsen) is een vergunninghoudersgebied

- De parkeergarage is 24 uur per dag, 7 dagen in de week geopend. Tussen 0:00 uur en 08:00 uur (0-euro per uur) en tussen 18:00 uur en 24:00 uur (1 euro per uur) is het tarief afwijkend van de parkeerzones op straat. Zondag is parkeren in de garage gratis.

Het huidige beleid is een goed afgewogen beleid en het college ziet dan ook geen aanleiding om het huidige beleid te veranderen.

Overzicht vormen van parkeerregulering

Vorm parkeerregulering	Toepassing	plussen	minnen	Financiën
<p>Blauwe zone</p> <p>Toepassing op plekken waar gedurende bepaalde momenten van de dag de parkeerdruk hoger is door kortparkeerders</p>	<p>Wijkwinkelcentra</p> <p>Woongebieden waar uitwijkgedrag is door naast gelegen reguleringsgebied of hoge parkeerdruk</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Er is een hoge doorstroming van parkeerplaatsen • Eenvoudig te realiseren door het aanbrengen van borden en blauwe markering • Doordat winkelcentra 's avonds vaak dicht zijn is dubbelgebruik met bewonersparkeren 's avonds mogelijk. <p>Extra t.o.v. bij wijkwinkelcentra:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uitwijkgedrag voor langparkeerders wordt tegengegaan. 	<ul style="list-style-type: none"> • Werkt alleen met handhaving • Uitwijkgedrag naar omliggende woonwijken <ul style="list-style-type: none"> • Extra t.o.v. bij wijkwinkelcentra: • Kortparkeerders worden hier niet mee geweerd. • In woongebieden moeten alle bewoners een ontheffing krijgen à €60,- legeskosten per jaar • Het bezoek van bewoners kan ook maar kort blijven 	<p>Handhaving kost geld en dit wordt niet terugverdiend. De opbrengsten van uitgeschreven bekeuringen gaan naar het Rijk. Financieel dus niet aantrekkelijk.</p>
Vergunninghoudersparkeren	Woongebieden waar overlast is van uitwijkgedrag	<ul style="list-style-type: none"> • Uitwijkgedrag in die wijk wordt tegengegaan • Sturen door selectief te zijn met het uitgeven van vergunningen • Administratiekosten kunnen in rekening worden gebracht bij de vergunninghouders 	<ul style="list-style-type: none"> • Werkt alleen met handhaving • Uitwijkgedrag naar omliggende woonwijken • Bezoekers kunnen niet parkeren in vergunninghoudersgebied • Arbeidsintensief 	<p>Handhaving kost geld en dit wordt niet terugverdiend. Aan mensen die geen vergunning hebben, kan een mulderfeit wordt uitgeschreven die ten goede komt aan de rijkskas. Financieel dus niet aantrekkelijk</p>
Betaalt parkeren (fiscaal gebied)	Gebieden met hoge parkeerdruk	<ul style="list-style-type: none"> • Ontmoedigt het parkeren (voor lange duur) • Hogere doorstroming van parkeerplaatsen • sturing o.b.v. prijsstelling mogelijk • sturing o.b.v. parkeerduur mogelijk • Generatie inkomsten 	<ul style="list-style-type: none"> • Werkt alleen met handhaving • Uitwijkgedrag naar omliggende woonwijken • Investering noodzakelijk • Arbeidsintensief (bezwaarschriften, onderhoud parkeerautomaten etc.) • Heeft een geringe negatieve invloed op het aandeel centrumbezoekers • Bewoners dienen ook te betalen 	<p>Er worden inkomsten gegenereerd waardoor de kosten van handhaving, onderhoud van parkeerautomaten en het behandelen van klachten en bezwaarschriften bekostigd kunnen worden.</p> <p>Vergt eens in de 10 jaar een investering voor vervanging automaten en tussendoor groot onderhoud of updates/ upgrades.</p>

Vorm parkeerregulering	Toepassing	plussen	minnen	Financiën
Vergunninghouders + bezoek (kopen dagkaart en/of parkeren met bezoekersregeling mogelijk maken)	Woongebieden waar overlast is van uitwijkgedrag	<ul style="list-style-type: none"> • Uitwijkgedrag wordt tegengegaan • Je kan sturen door selectief te zijn met het uitgeven van vergunningen • Administratiekosten kunnen in rekening worden gebracht bij de vergunninghouders 	Werkt alleen met handhaving Arbeidsintensief	Handhaving kost geld en dit wordt deels terugverdiend door het gebied te fiscaliseren. Aan mensen die geen vergunning hebben kan dan een naheffingsaanslag worden opgelegd die ten goede komt aan de gemeentekas.
Gecombineerd fiscaal + vergunninghouders	Gebieden met hoge parkeerdruk	<ul style="list-style-type: none"> • Ontmoedigt lang parkeren • Hogere doorstroming • Sturing o.b.v. prijsstelling mogelijk (ook i.r.t. garageparkeren) • Sturing o.b.v. parkeerduur mogelijk (ook i.r.t. garageparkeren) • Genereert inkomsten 	<ul style="list-style-type: none"> • Werkt alleen met handhaving • Uitwijkgedrag naar omliggende woonwijken • Investering noodzakelijk • Arbeidsintensief (bezwaarschriften, onderhoud parkeerautomaten etc.) • Heeft een geringe negatieve invloed op het aandeel centrumbezoekers 	Genereert inkomsten waaruit kosten van handhaving, onderhoud van parkeerautomaten en het behandelen van klachten en bezwaarschriften kunnen worden betaald. Vergt eens in de 10 jaar investering voor vervanging automaten en tussendoor groot onderhoud of updates/ upgrades.
Parkeren in openbare garages	In centrumgebieden bij groot bezoekersaandeel	<ul style="list-style-type: none"> • Ontmoedigt lang parkeren • Hogere doorstroming • Blik op straat wordt tegengegaan • Bezoek wordt verleid naar een centrale plek in de binnenstad • Sturing o.b.v. prijsstelling mogelijk (ook i.r.t. straatparkeren) • Sturing o.b.v. parkeerduur mogelijk (ook i.r.t. straatparkeren) • Genereert inkomsten • Geen handhaving nodig • Achteraf betalen 	<ul style="list-style-type: none"> • Kostbaar in aanleg, onderhoud en exploitatie/ beheer • Investering noodzakelijk in parkeersysteem, sprinkler, alarm, lift, verlichting, afzuiging, grondwaterpijl etc. • Arbeidsintensief (beheer op locatie, schoonmaak, contractbeheer) • Wanneer ingericht op piekmomenten is de garage grotendeels leeg 	Genereert inkomsten waaruit kosten van beheer en onderhoud van systemen worden betaald (NB: niet de investering van de garage (kapitaallasten)). Vergt elke 10 jaar investering voor vervanging van systemen en installaties. Doordat de capaciteit is afgestemd op piekmomenten is de reguliere bezettingsgraad laag, waardoor de inkomsten per parkeervak per jaar ook laag zijn.
Betaalt parkeren op openbare terreinen	Aan de rand van centrumgebieden/ woonwijken	<ul style="list-style-type: none"> • Ontmoedigt lang parkeren • Hogere doorstroming • Sturing o.b.v. prijsstelling mogelijk • Sturing o.b.v. parkeerduur 	<ul style="list-style-type: none"> • Werkt alleen met handhaving • Uitwijkgedrag naar omliggende woonwijken • Investering noodzakelijk • Arbeidsintensief 	Er worden inkomsten gegenereerd waarmee kosten van beheer en onderhoud van het parkeerterrein, handhaving, onderhoud van parkeerautomaten en het

Vorm parkeerregulering	Toepassing	plussen	minnen	Financiën
		mogelijk <ul style="list-style-type: none"> • Stimuleert geclusterd parkeren (dus minder blik in de wijken) • Genereert inkomsten 	(bezwaarschriften, onderhoud parkeerautomaten etc.) <ul style="list-style-type: none"> • Eventuele bewoners dienen ook te betalen • Reservering kostbare ruimte t.b.v. parkeren 	behandelen van klachten en bezwaarschriften betaald kunnen worden. Vergt elke 10 jaar investering voor vervanging automaten en tussendoor groot onderhoud of updates/ upgrades.
Parkeren op openbare terreinen (achter de slagboom)	Aan de rand van centrumgebieden bij groot bezoekersdeel	<ul style="list-style-type: none"> • Ontmoedigt lang parkeren • Hoge doorstroming van parkeerplaatsen • Sturing o.b.v. prijsstelling mogelijk • Sturing o.b.v. parkeerduur mogelijk • Stimuleert geclusterd parkeren (dus minder blik in de wijken) • Genereert inkomsten • Geen handhaving nodig • Achteraf betalen 	<ul style="list-style-type: none"> • Uitwijkgedrag naar omliggende woonwijken • Investering noodzakelijk • Eventuele bewoners dienen ook te betalen • Reservering kostbare ruimte t.b.v. parkeren 	Er worden inkomsten gegenereerd waardoor de kosten van beheer en onderhoud van parkeerterrein + automaten bekostigd kunnen worden. Vergt eens in de 10 jaar een investering voor vervanging automaten en tussendoor groot onderhoud of updates/ upgrades

1.1.c

Tekst motie

Uitbesteding: om de kwaliteit van de output te verhogen, de mogelijkheid te onderzoeken om gemeentelijke taken uit te besteden waar die tot op heden intern worden uitgevoerd.

De mogelijkheid om gemeentelijke taken uit te besteden willen wij betrekken bij de uitvoering van de organisatievisie 2020, in de 2e helft van dit jaar omdat wij, gezien alle andere ontwikkelingen (HNW, Woerden zegt ja, tenzij, Oudewater) hier geen prioriteit aan kunnen geven. Wij zouden voor de begroting een kort onderzoek kunnen doen naar de mogelijkheden en gevolgen voor het onderbrengen van Woerden Wijzer bij Ferm Werk.

1.1.d

Tekst motie

Kinderopvang: het in de begroting verwerken van eventuele structurele overschotten, daarbij de effecten meewegend van de inmiddels enige jaren geleden ingevoerde veranderingen.

Onderbenutting bij het budget peuteropvang 6650010

In 2011 is invulling gegeven aan de opdracht van de raad om het peuterspeelzaalwerk te integreren in de kinderopvang. Met het nieuwe peuteropvangbeleid is ingezet op hoogwaardige en betaalbare peuteropvang. Ouders maken gebruik van kinderopvangtoeslag van het Rijk als zij beiden werken, of kunnen peuteropvangtoeslag aanvragen bij de gemeente als niet beide ouders werken.

Vanaf de invoering van de peuteropvang is minder gebruik gemaakt van de peuteropvangtoeslag dan verwacht. Dit betekent overigens niet dat minder kinderen gebruik maken van de voorschoolse opvang.

Uit een korte enquête bij de scholen (respons 74%) en uit informatie vanuit de kinderopvang blijkt dat het aantal kinderen dat gebruik maakt van een voorschoolse voorziening onveranderd is. Door de JGZ (consultatiebureau) wordt nauwlettend in de gaten gehouden of er kinderen zijn die geen vorm van voorschoolse voorziening bezoeken. Ook door hen wordt aangegeven dat vrijwel alle ouders gebruikmaken van een vorm van voorschoolse voorziening. Kinderen waarbij tijdens een consult geconstateerd wordt dat er een onderwijsachterstand dreigt, worden (alsnog) geplaatst binnen de Voor- en Vroegschoolse educatie (VVE), waarvoor het consultatiebureau de werving en toeleiding verzorgt.

Begroot € 93.370,- verwacht € 43.370,- Dit zal worden betrokken bij de zoekrichtingen bij het komen tot een sluitende meerjarenbegroting.

Onderbenutting inspecties kinderopvang en handhaving en versterking kwaliteit 66500102

De kwaliteit van de kinderopvangorganisaties binnen Woerden is de laatste jaren verbeterd. Er hoeft door de gemeente minder gehandhaafd te worden waardoor minder kosten voor de inspecties gemaakt worden.

Begroot € 81.984,- verwacht € 66.984,-. Dit zal worden betrokken bij de zoekrichtingen bij het komen tot een sluitende meerjarenbegroting.

Nb. Over 2016 en 2017 is reeds het bedrag bestemd voor verbetering kwaliteit kinderopvang, ad € 100.000,- per jaar, ingeleverd. Ingaande 2018 zal dit bedrag naar verwachting niet meer door het rijk betaald worden.

1.1.e

Tekst motie

Onderwijshuisvesting: de financiële risico's/bedreigingen bij het onderdeel onderwijshuisvesting in beeld brengen

Ter voorbereiding op de juni overleg geven wij graag inzicht in de actuele (financiële) risico's rond de huisvesting van het onderwijs. Voor een goed begrip gaan wij eerst in op de taakverdeling tussen scholen en gemeente en de daarmee samenhangende actuele ontwikkelingen.

Taakverdeling en actuele ontwikkelingen

Wettelijke zorgplicht en onderhoudsplicht

De gemeente heeft een wettelijke zorgplicht voor de huisvesting van het primair en voortgezet onderwijs. In grote lijnen is de gemeente o.g.v. deze plicht financieel verantwoordelijk voor nieuwbouw, uitbreiding, vervangende huisvesting, eerste inrichting, medegebruik, herstel van schade (na o.m. brand, inbraak en vandalisme) en hertel van constructiefouten (w.o. asbest).

Sinds de wetwijziging van 1 januari 2015 zijn de schoolbesturen verantwoordelijk voor al het onderhoud aan de schoolgebouwen. De gemeente heeft hierin geen rol meer. Onder punt n) gaan wij kort in op de mogelijke risico's die wij in dit kader voorzien.

Onderwijshuisvestingsverordening

De zorgplicht van de gemeente is qua procedures, normen en vergoedingsbedragen op lokaal niveau uitgewerkt in de Onderwijshuisvestingsverordening gemeente Woerden 2015. Deze verordening is gebaseerd op een model van de VNG.

Gezamenlijke verantwoordelijkheid en consensusoverleg

Gemeenten en schoolbesturen hebben ten aanzien van de huisvesting een gedeelde verantwoordelijkheid. In Woerden komt deze gezamenlijkheid onder meer tot uitdrukking in het zgn. consensusoverleg. Dit is een wettelijk verplicht "op overeenstemming gerichte overleg" (oogo) tussen het college en de schoolbesturen. De portefeuillehouder zit het overleg voor.

Raakvlak school/gemeente

Cruciaal punt van aandacht rond de gedeelde verantwoordelijkheid is de vraag hoe lang van de scholen verwacht mag worden dat zij hun gebouwen op een financieel verantwoorde manier onderhouden en op welk moment zij gehouden zijn te voorzien in adequate vervangende huisvesting.

Onderzoek Toekomstgerichte organisatie en financiering onderwijshuisvesting

Mede om mogelijke spanningen rond de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor te zijn, is o.l.v. HEVO een onderzoek gestart naar de mogelijkheden van doordecentralisatie. Gezocht wordt in dit kader naar een organisatievorm waarin er een optimale investeringsbalans is tussen enerzijds (vervangende) nieuwbouw en uitbreiding en anderzijds onderhoud en/of exploitatie. Zie voor nadere details onze Raadsinformatiebrief van 16 februari 2016 (16R.00063).

Nulmeting

Als onderlegger voor het onderzoek naar de verschillende samenwerkingsscenario's rond doordecentralisatie heeft HEVO alle schoolgebouwen beoordeeld op de onderdelen uitstraling, bouwkundige staat, veiligheid, onderwijskundige staat, exploitatie en binnenmilieu. Daarnaast gebruiken wij de meting als basis voor enkele voorstellen voor de meerjarenraming 2017 e.v.

Risico's onderwijshuisvesting

Eerste conclusies o.g.v. de Nulmeting

Uit de Nulmeting blijkt dat 1 school op *alle* onderdelen negatief scoort. Advies is gebouwen binnen 3 jaar te renoveren of te vervangen. Er zijn 6 schoolgebouwen, waarvoor deze aanpak binnen 5 tot 10 jaar wordt geadviseerd, dus uiterlijk in 2026. De aanpak van de overige 26 schoolgebouwen is in principe niet eerder dan na genoemd jaar aan de orde. Zorgwekkend is dat de meeste scholen slecht scoren op de onderdelen binnenmilieu en exploitatie. Binnenkort gaan wij dieper op de Nulmeting in.

R. de Jagerschool

Gelet op de Nulmeting is het noodzakelijk de huisvesting van de R. de Jagerschool op korte termijn te vernieuwen. Onderzocht wordt nog op welke wijze deze vernieuwing kan plaatsvinden. Voor de vernieuwing is in het investeringsoverzicht een bedrag opgenomen ad € 1.625.000.

Vernieuwing overige schoolgebouwen

Meer dan de helft van onze schoolgebouwen is 30 tot 40 jaar oud. Gelet op de Nulmeting is het aannemelijk dat er de komende jaren in de schoolgebouwen geïnvesteerd moet worden. In de loop van 2016 wordt een meerjarenvervangingsoverzicht gemaakt voor de scholen. De gevolgen hiervan zullen worden meegenomen bij het juni overleg 2017.

Vergroten speellokaal De Keerkring

De Nulmeting bevestigt de eerdere constatering dat het speellokaal van De Keerkring – onze school voor speciaal basisonderwijs – niet voldoet aan de normen voor oppervlakte en hoogte, waardoor de kleuters van deze school onvoldoende kunnen bewegen. Dit is in strijd met de wet. In het vervangingschema is een investering geraamd ad € 300.000 voor het in pandig vergroten van het speellokaal in 2017. Bijkomend voordeel van een in pandige verbouwing is dat de leegstand iets afneemt.

Beveiliging schoolgebouwen

In 2003 zijn de schoolgebouwen op kosten van de gemeente voorzien van brand- en inbraakalarmsystemen. Ruim 10 jaar later zijn deze systemen aan vervanging toe. Om de premies, schade-uitkeringen en immateriële schade op een aanvaardbaar niveau te kunnen houden, stellen wij u voor om in de jaren 2017 t/m 2022 € 100.000 per jaar te reserveren voor de vervanging van genoemde systemen. Met de scholen is afgesproken dat zij het onderhoud voor hun rekening nemen.

Scholencluster Harmelen

Direct na de kerstvakantie is dit jaar het Scholencluster Harmelen na in gebruik genomen. Door onder meer een zeer gunstige aanbesteding zijn de bouwkosten ruim binnen het beschikbaar gestelde budget gebleven.

Risico overdracht buitenonderhoud per 1 januari 2015

Bij de overheveling van het buitenonderhoud naar de schoolbesturen was er sprake van een zgn. koude overdracht. Dat betekent dat scholen wettelijk geen aanspraak kunnen maken op eventuele tegoeden van de gemeente. De praktijk is echter weerbarstiger; er lopen momenteel 2 bezwaar- en beroepsprocedures, die in afwachting van de Nulmeting op "on hold" gezet zijn. Wij houden er rekening mee dat wij in het kader van onze zorgplicht alsnog gehouden zijn enkele onderhoudszaken te bekostigen. De hoogte van het bedrag hangt af van het verdere verloop van de procedures.

Leegstand basisonderwijs

Verspreid over het grondgebied van de gemeente staan er in het basisonderwijs bijna 25 leslokalen leeg. Dit aantal loopt op tot bijna 40 in 2027. De exploitatielasten van de leegstand komen geheel voor rekening van de scholen. Dit gaat ten koste van de middelen die voor het onderwijs zelf nodig zijn. De vernieuwing van de schoolgebouwen biedt de komende jaren kansen de leegstand te saneren.

Lokalenbehoefte voortgezet onderwijs

In 2011 is met het voortgezet onderwijs afgesproken dat de gebouwen niet verder zullen worden uitgebreid. Als vanouds blijven leerlingen uit zowel Woerden als omliggende gemeenten welkom. Zo nodig moeten de scholen de instroom reguleren aan de hand van toelatingsbeleid. Wij constateren dat de 3 scholen op dit moment alle met een capaciteitstekort kampen.

Internationale Schakel Klas (ISK)

In Utrecht bevindt zich een ISK, die door het toenemende aantal statushouders de capaciteitsgrens heeft bereikt. In regionaal verband is afgesproken dat er in de regio 3 dependances voor maximaal 200 leerlingen komen. Wij spannen ons in om een van deze dependances in Woerden te vestigen. Op dit moment wordt gewerkt aan een concreet voorstel, inclusief overzicht van inkomsten en uitgaven.

1.1.f

Tekst motie

Leerlingenvervoer: de mogelijkheden (en de kosten en opbrengsten daarvan) om leerlingenvervoer te bundelen met het overige aanvullend vervoer dat door de gemeente bekostigd wordt, tot één geheel van aanvullend vervoer;

Het college zal volgend jaar een integraal voorstel voor aanvullend openbaar vervoer opstellen, waarbij alle doelgroepen in het voorstel worden betrokken.

1.1.g

Tekst motie

Bouwgrondexploitatie: de mogelijkheden om deze efficiënter vorm te geven, inclusief de mogelijkheden om op een andere wijze winst en verlies te nemen zodat dit een positief effect heeft op de programmabegroting als geheel;

Reactie college

Bij de behandeling van de begroting kunnen wij de mogelijkheden schetsen. Overigens heeft dit voornamelijk incidentele gevolgen.

1.1.h

Tekst motie

Hondenbelasting: inzichtelijk maken hoe de opbrengst van de hondenbelasting zich verhoudt tot de kosten die voor het hondenbeleid gemaakt worden, en de gevolgen van eventuele afschaffing van de hondenbelasting.

Reactie college

Kosten hondenbeleid in relatie tot opbrengst hondenbelasting

Kosten

Kostenpost		
	Eenmalig 2016	2016 en volgende
Projectleiding	40.000	
Inning hondenbelasting		13.000
Handhaving		30.000
Onderhoud uitrenvelden		13.000
Vervangen beschadigd straatmeubilair		2.100
Reiniging uitrenvelden en afvalbakken		20.000
Voorlichting, Communicatie, bewonersavonden	2.500	1.000
Inrichting uitrenvelden	92.500	
Totaal:	135.000	79.100

Opbrengsten

€ 180.000

Relatie

De hondenbelasting kan ingezet worden om de structurele kosten van het hondenbeleid te dekken. De eenmalige kosten worden daarom in onderstaande berekening buiten beschouwing gelaten.

De structurele kosten voor het hondenbeleid zijn € 79.100

Dankzij de hondenbelasting wordt jaarlijks € 180.000 aan de algemene middelen toegevoegd.

Structureel wordt dus € 180.000 - € 79.100 = € 100.900 van de opbrengsten van de hondenbelasting ingezet voor andere doeleinden dan hondenbeleid.

Gevolgen afschaffing hondenbelasting

Als de hondenbelasting wordt afgeschaft, dan valt er € 180.000 aan inkomsten weg, terwijl € 13.000 aan kosten (inning hondenbelasting) niet gemaakt hoeft te worden. Dat betekent dat voor € 167.000 elders dekking gezocht moet worden.

1.1.i

Tekst motie

Kostendekkendheid tarieven en leges: inzichtelijk maken of de tarieven en leges kostendekkend zijn en of en waar dit aanpassing behoeft.

Overzicht kostendekkendheid tarieven en leges.

Bron: begroting 2016.

Begroting 2016				
tarieven en leges	Baten	lasten	kosten	opmerkingen
<i>*1000</i>			dekkendheid	
Bestemmingsheffingen				
1 Afvalstoffenheffing	4.815	5.282	91%	egalisatie voorziening / geen gevolgen exploitatie
2 Rioolheffing	4.363	4.280	102%	egalisatie voorziening / geen gevolgen exploitatie
Rechten				
1. Leges burgerzaken	753	1.988	38%	<i>voorgeschreven wettelijke tarieven</i>
2. Begravenisrechten	718	799	90%	
3. Marktgeden	80	123	65%	
4. Havengelden	<u>41</u>	<u>64</u>	64%	
5. Omgevingsvergunningen	1.209	1.577	77%	<i>niet alle kosten mogen verhaald worden.</i>

Algemeen:

Streven is zo veel mogelijk 100% kostendekkendheid. In de praktijk is het % veelal lager door:

- Wettelijke voorschriften over verhaalbaarheid / vaste prijzen.
- Beleidskeuzes tariefbepaling.

Bij het onderdeel rechten wordt onderzoek gedaan naar een verhoging van het % kostendekkendheid en de gevolgen voor de beleidskeuzes / tariefstelling. Dit wordt meegenomen in het begrotingsproces 2017-2020.

Deel 2.

Tekst motie

Een nadere onderbouwing te geven van de voorstellen die als voorgenomen nieuw beleid zijn opgenomen in de 'maart-brief',

Op de betreffende onderdelen in de stukken wordt een nadere onderbouwing gegeven.